

СИЛАБУС навчальної дисципліни «ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ПРОЄКТУВАННЯ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності,	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Тип і назва освітньої програми	ОПП Підприємництво
Курс, семестр	4 курс, 8 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 5 , Загальна кількість годин – 150, із яких: денна форма здобуття освіти: лекцій – 22 год., практичних занять – 28 год.; заочна форма здобуття освіти: лекції – 18 год., практичні заняття – 8 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників	Світлична Алла Василівна , к.е.н., доцент, завідувач кафедри підприємництва і права ✉: alla.svitlychna@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/svitlychna-alla-vasylivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Перелік дисциплін, які передують її вивченню: «Економічна теорія», «Менеджмент», «Економіка підприємства», «Організація та планування діяльності підприємств».
Компетентності	<i>Загальні:</i> ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість. <i>Фахові (спеціальні):</i> СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, підприємницьких і торговельних структур.
Результати навчання	ПРН 2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки, вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій та торговельній діяльності. ПРН 7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати. ПРН 12. Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких та торговельних структур.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Окрім базових правових знань, дисципліна розвиває критичне мислення, вміння аргументовано відстоювати свою позицію, ефективно комунікувати, аналізувати проблеми та працювати в команді. Студенти набувають навичок прийняття зважених рішень і відповідального ставлення до своїх обов'язків,

що є необхідними для успішної професійної діяльності та соціальної інтеграції.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Формування теоретичних знань і практичних навичок із методологічних та методичних основ проектування підприємницьких та торговельних структур, враховуючи відповідні законодавчі акти.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Предмет та завдання організаційного проектування

Тема 2. Підприємницькі та торговельні структури як об'єкт організаційного проектування

Тема 3. Основні складові та методологічні підходи оргпроектуювання

Тема 4. Етапи і методи організаційного проектування

Тема 5. Основні типи організаційних структур та структур управління в підприємстві та торгівлі

Тема 6. Ситуаційні чинники організаційного проектування

Тема 7. Організаційна культура як чинник забезпечення ефективності організаційного проектування

Тема 8. Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти

Тема 9. Етапи і методи реорганізації підприємницьких та торговельних структур

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*

практичні методи: *конспектування, виконання практичних завдань, виконання завдань самостійної роботи, розв'язування тестів.*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: *дискусії, проектування професійних ситуацій, кейс-метод, «Мозковий штурм».*

комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.*

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: *опитування, бесіда;*

методи письмового контролю: *виконання практичних завдань, самостійна робота, розв'язування тестів.*

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема
нарахування
балів, шкала
та критерії
оцінювання
результатів
навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- *щодо термінів виконання та перескладання*

регламентуються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті <https://salo.li/0e99d2a> та Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті <https://salo.li/fc07d9d>
Здобувач вищої освіти, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю і набрав кількість балів меншу, ніж межа незадовільного навчання (не більше 59-ти балів за 100-бальною шкалою), зобов'язаний у тижневий термін після отримання довідки, затвердженої закладом охорони здоров'я або іншого підтверджувального документа, подати їх до директорату. У такому разі розпорядженням директора навчально-наукового інституту визначається термін ліквідації поточної академічної заборгованості і йому видаються аркуші поточної успішності здобувача вищої освіти.
Здобувач вищої освіти, який є недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання

	<p>на дату семестрового контролю без поважної причини, має підсумкову академічну заборгованість. Ліквідація здобувачем підсумкової академічної заборгованості здійснюється згідно з графіком ліквідації підсумкової академічної заборгованості, що розробляється працівниками директорату та затверджується директором навчально-наукового інституту. Термін ліквідації підсумкової академічної заборгованості встановлює директорат, але зазвичай не довше, ніж два тижні після початку наступного навчального семестру.</p> <p>Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною.</p>
<p><i>- щодо академічної доброчесності</i></p>	<p>Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету https://salo.li/f4Aflf6. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.</p>
<p><i>- щодо відвідування занять</i></p>	<p>Здобувачі вищої освіти зобов'язані бути присутніми на заняттях і не пропускати їх без поважної причини.</p>
<p><i>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</i></p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: зокрема: Prometheus, Coursera, ВУМ online, EdEra, Українська академія лідерства, Інша Освіта тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету: https://salo.li/8A980Db</p>
<p><i>- щодо оскарження результатів оцінювання</i></p>	<p>Регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://salo.li/0e99d2a</p> <p>Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора навчально-наукового інституту. Заява щодо оскарження результатів оцінювання розглядає апеляційна комісія, сформована розпорядженням директора навчально-наукового інституту.</p> <p>Апеляційна комісія протягом трьох робочих днів ухвалює рішення про наявність або відсутність підстав оскарження результату оцінювання. Присутність здобувача вищої освіти на засіданнях апеляційної комісії є обов'язковою. Висновки апеляційної комісії оформляються відповідним протоколом і доводяться до відома здобувача вищої освіти і викладача, який проводив контрольний захід.</p>
<p>РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ</p> <p>Основні:</p>	

1. Данилюк Т. І. Організаційне проектування підприємницьких, торговельних та біржових структур: конспект лекцій. Луцьк : ВНУ ім. Лесі Українки, 2023. 72 с. URL: https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/23232/3/OP_kl_danyliuk.pdf
2. Монастирський Г. Л. Теорія організації: підручник. 2-е видання, доповнене й перероблене. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 329 с. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41366/1/TO_pidruchnyk_2020.pdf
3. Шкробот М. В., Салоїд С. В. Організаційне проектування: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 166 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/36607/1/OP%3Akl_20.pdf
4. Richard M. Burton, Børge Obel, Dorthe Døjbak Håkonsson. Organizational Design. Cambridge University Press, 2020. 284 p. URL: https://books.google.com.ua/books/about/Organizational_Design.html?id=voLoDwAAQBAJ&redir_esc=y

Допоміжні

1. Додонов О.Г., Кузьмичов А.І. Д60 Мережеві організаційні структури управління. Моделювання та візуалізація засобами Excel. К.: Видавництво Ліра-К, 2021. 264 с.
2. Менеджмент : Підручник / С.Ю. Бірюченко, К.О. Бужимська, І.В. Бурачек та ін.; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир: Рута, 2021. 856 с.
3. Організаційний дизайн [Електронний ресурс]. URL: https://pidru4niki.com/67925/menedzhment/organizatsiyniy_dizayn
4. Основи менеджменту. Теорія і практика : Навч. посіб. / Г.Є. Мошек, І.П. Миколайчук, Ю.І. Палеха, Ю.В. Поканевич, А.С. Соломко, О.В. Коваленко, Н.В. Коваленко, В.С. Ціпуринда, Г.П. Сиваненко, О.І. Белова; за заг. ред. проф. Мошека Г.Є. Київ : Видавництво Ліра-К, 2021. 528 с.
5. Основи менеджменту: Конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. / укладачі: Т.В. Лазоренко, С.О. Пермінова.– Електронні текстові дані (1 файл: 560 КБ). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2021. 166 с. URL: <https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/41193/1/Managment.pdf>
6. Світлична А.В., Волкова Н.В., Кріль Є. В. Стратегічні інструменти розширення бізнесу: злиття і поглинання. *Економічний простір. Збірник наукових праць*. 2025. №202. С. 247-252 <https://doi.org/10.30838/EP.202.247-252>
7. Світлична А.В., Кріль Є.В. Сутність організаційного проектування та його місце в стратегічному управлінні підприємством. *Інфраструктура ринку. Електронний науково-практичний журнал*. 2024. Вип.76. С. 112-116
8. Світлична А.В., Павлик Р.В. Концептуальні засади стратегічного управління розвитком підприємства. *Актуальні проблеми інноваційної економіки та права*. 2025. №24. С.111-114. DOI: <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-3-24>
9. Світлична А.В., Сурнін К.А. Для чого організації місія та візія. *Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики* : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції, 18 травня 2023 р. Полтава : ПДАУ, 2023. С. 52-53.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>
4. Офіційний сайт Державного комітету статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
5. Офіційний сайт Фонду державного майна. URL: <http://www.spfu.gov.ua>
6. Міжнародний центр перспективних досліджень. URL: <http://www.icps.kiev.ua>
7. Національна Академія наук України. URL: <http://www.nas.gov.ua>
8. Торгово-промислова палата України. URL: <http://www.ucci.org.ua>
9. Національна бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/>
10. Державна науково-технічна бібліотека України. URL: <https://dntb.gov.ua>

**Реквізити
затвердження**

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права
протокол від 01.09.2025 р. №1

Додаток до силябусу

**СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ**

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни,^{*}
денна форма здобуття освіти

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	відповідь на відкрите питання	виконання завдань на практичних заняттях	розв'язування тестів	самостійна робота	
Тема 1. Предмет та завдання організаційного проектування		5			5
Тема 2. Підприємницькі та торговельні структури як об'єкт організаційного проектування	3	5			8
Тема 3. Основні складові та методологічні підходи оргпроекування	3	5			8
Тема 4. Етапи і методи організаційного проектування	3				3
Тема 5. Основні типи організаційних структур та структур управління в підприємстві та торгівлі	3	5			8
Тема 6. Ситуаційні чинники організаційного проектування	3	5			8
Тема 7. Організаційна культура як чинник забезпечення ефективності організаційного проектування	3	5			8
Тема 8. Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти	3				3
Тема 9. Етапи і методи реорганізації підприємницьких та торговельних структур		5	14	30	49
Всього	21	35	14	30	100

^{*} додаткову кількість балів здобувач вищої освіти може отримати опублікувавши тези доповідей у межах тем дисципліни. Максимальна кількість балів за опубліковані тези – 10 балів – додаються в кінці семестру

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни, *
заочна форма здобуття освіти

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	відповідь на відкрите питання	виконання завдань на практичних заняттях	розв'язування тестів	контрольна робота	
Тема 1. Предмет та завдання організаційного проектування	3				3
Тема 2. Підприємницькі та торговельні структури як об'єкт організаційного проектування	3				3
Тема 3. Основні складові та методологічні підходи оргпроекування	3	5			8
Тема 4. Етапи і методи організаційного проектування	3	5			8
Тема 5. Основні типи організаційних структур та структур управління в підприємстві та торгівлі	3	5			8
Тема 6. Ситуаційні чинники організаційного проектування	3				3
Тема 7. Організаційна культура як чинник забезпечення ефективності організаційного проектування	3				3
Тема 8. Ефективність діяльності організації: економічні та соціальні аспекти	3				3
Тема 9. Етапи і методи реорганізації підприємницьких та торговельних структур	3		13		16
Контрольна робота				45	45
Всього	27	15	13	45	100

* додаткову кількість балів здобувач вищої освіти може отримати опублікувавши тези доповідей у межах тем дисципліни. Максимальна кількість балів за опубліковані тези – 10 балів – додаються в кінці семестру

Форма семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти згідно з робочим і навчальним планом – залік.

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання відповідей на відкриті питання

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
3	відповідь повна, правильна та аргументована, характеризує наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблеми. Відповідь характеризує уміння виявляти та розв'язувати проблему, інтегрувати знання та повністю відображає визначений результат навчання за темою
2	відповідь правильна, але має незначні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з незначними неточностями та демонструє неповне засвоєння результату навчання

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
1	відповідь частково правильна, нечітка, неаргументована, має суттєві неточності, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але із суттєвими неточностями та демонструє поверхневе засвоєння результату навчання
0	відповідь неправильна або відсутня

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань на практичних заняттях

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
5	ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, практичне завдання вірно виконане з обґрунтованими висновками
4	ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень теми, але присутні несуттєві помилки в оформленні результатів роботи/висновків
3	ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень матеріалу; практичне завдання виконане з помилками, має поверхневі висновки
2	ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень матеріалу; наявні суттєві помилки
1	ЗВО не демонструє знання і розуміння основних понять та положень матеріалу
0	завдання не виконано

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
0,5	Узагальнюючий тестовий контроль по всіх темах: по 0,5 бала за кожную правильну відповідь
0	Відповідь невірна

Шкала та критерії оцінювання самостійної роботи (презентація проєкту)

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
29-30	самостійна робота виконана вірно – презентація наглядно ілюструє розроблений проєкт, доповідач дає вичерпні відповіді на питання
24-28	самостійна робота виконана з незначними помилками – презентація наглядно ілюструє розроблений проєкт, доповідач дає неповні відповіді на питання
18-23	самостійна робота виконана з помилками – презентація неповністю відображає зміст розробленого проєкту, доповідач дає нечіткі відповіді
1-17	самостійна робота виконана із суттєвими помилками – презентація не відповідає вимогам, зміст проєкту незрозумілий, доповідач не володіє матеріалом
0	презентація не виконана

Шкала та критерії оцінювання контрольної роботи студентів заочної форми здобуття освіти

Контрольна робота здається на перевірку до початку сесії. Кожне з 3 питань оцінюється від 0 до 15 балів:

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
14-15	вірні розкриті питання контрольної роботи; ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки
12-13	ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання контрольної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді
9-11	ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді
1-8	ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні
0	завдання не виконане

Таким чином за виконану згідно з вимогами роботу, в якій повністю розкрито зміст питань, здобувач вищої освіти може отримати максимум *45 балів*.